Grup kararına katılmak

Fikrini gerekçesiyle söylemek ve karşı görüşü dinlemek
9–12. sınıflar için sınıf çalışması

Bir karar konuşmasında yer almak

Atılgan iletişim, kendi düşünceni açıkça söylerken başkasının haklarını da gözetmektir.

Kendi sözüm

“Ben çizim öneriyorum. Herkes kendi parçasını ekleyebilir.”
Görüşüm ve gerekçem birlikte duyuluyor.

Başkasının sözü

“Fotoğrafı neden tercih ettiğini anlatır mısın?”
Karşı görüşü anlamak için sıra açıyorum.

Kulüp afişi için karar

Dört öğrenci, okul kulübünün afişini cuma gününe yetiştirecek.

Henüz konuşulanlar

Ece ve Ali fotoğraf istiyor. Deniz, herkesin bir çizim eklemesini öneriyor. Zeynep henüz fikrini söylemedi.

Karar öncesi

“Zeynep, eklemek istediğin bir şey var mı? İstersen yazabilirsin.”
Baskı imkânı ve hazırlık süresi de henüz bilinmiyor.

Üç cümlenin konuşmaya etkisi

Aynı fikir ayrılığında farklı cümleler kullanabiliriz.

İlk iki karşılık

“Siz nasıl isterseniz…” dediğimde tercihimi grup bilemeyebilir.
“Benim dediğim olacak” dediğimde diğer önerilere yer bırakmam.

Görüşü açıklamak

“Çizim öneriyorum. Herkesin katkısını gösterebiliriz. Sizin gerekçeniz ne?”
Kendi tercihim açık, karşı tarafın yanıtına da yer var.

Öneriyi gerekçelendirmek

“Ben böyle istiyorum” yerine, önerinin ortak işe katkısını açıklayabiliriz.

Örnek öneri

“Çizim yapalım, çünkü herkes küçük bir bölüm hazırlayabilir. Hazırlamak için iki günümüz var.”

Gerekçeyi kontrol

Herkes çizime katılmak istiyor mu?
Malzeme var mı?
Bir gerekçenin güçlü olması, eksik bilgilerin sorulmasına engel olmaz.

Karşı görüşü doğru duymak

Dinleyen kişi, duyduğunu kontrol ettikten sonra kendi önerisini anlatır.

Örnek konuşma

Ali: “Fotoğraf kulübün gerçek çalışmalarını gösterir.”
Deniz: “Yapılan işi göstermeyi önemsiyorsun. Doğru mu anladım?”

Konuşmayı sürdürmek

Ali: “Evet, ne yaptığımız anlaşılsın.”
Deniz: “Bunu ben de önemsiyorum. Çizimlerin yanına kısa açıklamalar eklemeyi öneriyorum.”

Üç kişilik konuşma provası

Konu: Kulübün afişinde fotoğraf mı, çizim mi kullanılacak?

Üç rol

Öneren: Bir görüş ve gerekçe söyle.
Dinleyen: Duyduğunu kontrol et, sonra kendi görüşünü anlat.
Gözlemci: Hangi cümlede sıra açıldığını not et.

Beş dakikalık deneme

İlk üç dakikada bir tur yapın. Kalan iki dakikada rolleri değiştirin ve konuşmanın bir bölümünü yeniden deneyin.
Ortak karar çıkması şart değil.

İki taslağı aynı ölçütle karşılaştırmak

Kararı yalnız en çok konuşanın tercihine göre vermeyelim.

Karşılaştırma ölçütleri

Afiş uzaktan okunuyor mu?
Cuma gününe yetişir mi?
Elimizdeki araçlarla hazırlanabilir mi?

Eksik bilgiye bir görev

“Renkli baskı yapılıyor mu, bugün öğretmenime soracağım.”
Bilgi geldikten sonra iki küçük taslak aynı ölçütlerle karşılaştırılabilir.

Önerim seçilmediğinde

Bir görüşe katılmamak, ortak işe katkı vermeyi tamamen bırakmayı gerektirmez.

Kendi tercihini korumak

“Ben çizimi tercih ediyorum. Grup fotoğraf seçerse başlık hazırlayabilirim.”
Tercihimi saklamadan katkı yolumu söylüyorum.

Yeniden konuşulacak durum

Seçilen planın yetişmediği anlaşılırsa yeni bilgiyle tekrar konuşulur.
Bir karara katılmadığını söylemek için arkadaşını küçültmek gerekmez.

Söz hakkı ve güvenlik

Saygılı tartışmanın sınırları, karar konuşması başlamadan bellidir.

Konuşma sırasında

Birinin sözü kesilirse “Gerekçesini bitirmesini bekleyelim” denebilir.
Yazılı öneri ve düşünme süresi, farklı katılım yollarıdır.

Destek gerektiğinde

Alay, tehdit veya sürekli dışlama varsa öğretmene başvurulur.
Temel haklar, güvenlik ve okul kuralları oylamaya açılmaz.

Yeni bir karar durumu

Okul kulübünün tanıtımı için üç dakikalık bir sahne süreniz var.

İki farklı öneri

Bir grup kısa konuşma yapmak, başka bir grup küçük bir canlandırma hazırlamak istiyor. Hazırlık için iki gün var.

İkili görev

Bir öneri ve gerekçe yazın.
Karşı öneriyi anlamak için bir soru kurun.
Karardan önce öğrenilmesi gereken bir bilgiyi belirleyin.

Bir örnek yanıtı değerlendirmek

“Kısa konuşma öneriyorum, çünkü iki günde prova edebiliriz.”

Karşı görüşe soru

“Canlandırmada hangi mesajın daha iyi anlaşılacağını düşünüyorsunuz?”
Karşı tarafın gerekçesini öğrenmeye çalışıyor.

Eksik bilgi

“Mikrofon ve sahne alanını kullanabilecek miyiz?”
Bu yanıt bir örnek. Başka bir öneri de açık gerekçeyle savunulabilir.

Bir sonraki grup çalışmam

Kendi notunu tamamla. İstersen yalnız bir satırı paylaş.

Söyleyeceğim

Önerim…
Gerekçem…
Karşı görüş için sorum…

Kontrol edeceğim

Karardan önce eksik bilgi…
Sözüm kesilirse kullanacağım cümle…
Bir sonraki grup işinde bunlardan birini deneyeceğim.

Kaynaklar

Kavram dayanağı ve yerel hedef

İletişim çerçevesi

Centre for Clinical Interventions
Assertiveness
Açık ifade ve başkasının haklarına saygı

Dönem bağlamı

Manisa İl Millî Eğitim Müdürlüğü
2026–2027 yerel hedefi Atılganlık
Bağlantılar öğretmen notlarında.